

K O M U N I K A C J E
B A D A Ń C B O S T

Warszawa, listopad 2014

ISSN 2353-5822

NR 160/2014

OCENY I PROGNOZY

SYTUACJI GOSPODARCZEJ

ORAZ WARUNKÓW MATERIALNYCH

GOSPODARSTW DOMOWYCH

W POLSCE, CZECHACH,

NA SŁOWACJI I WĘGRZECH

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 14 stycznia 2014 roku

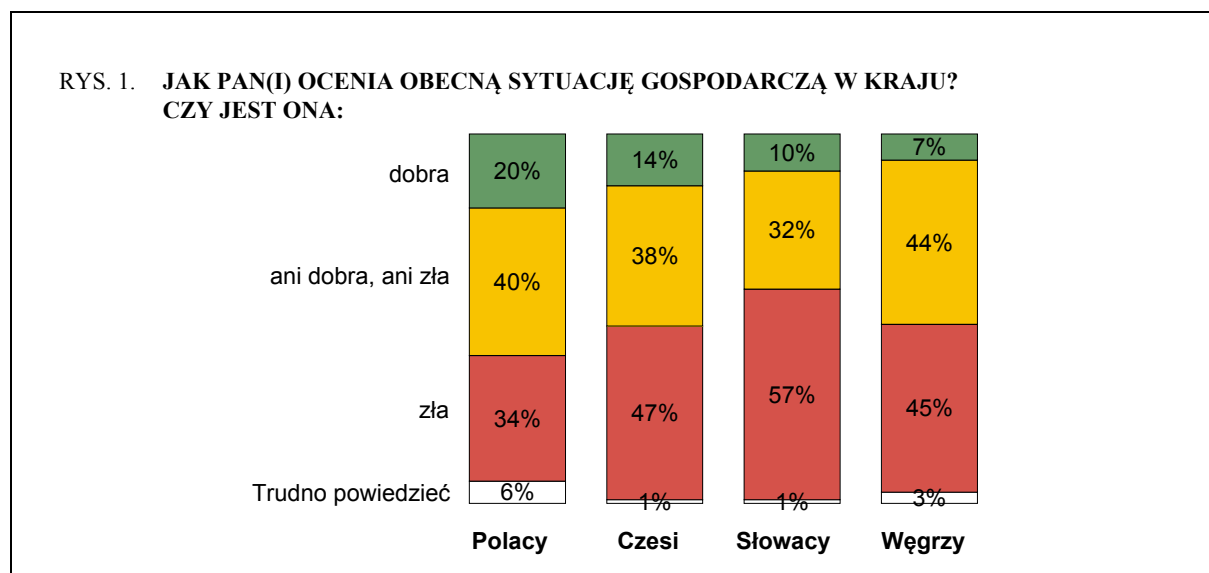

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

CBOS wraz z partnerami z Czech (CVVM), Słowacji (FOCUS) i Węgier (TÁRKI) przeprowadza badania porównawcze. W sondażach realizowanych od czerwca do sierpnia tego roku respondenci byli pytani o ocenę sytuacji ekonomicznej swojego kraju i warunków materialnych gospodarstw domowych oraz przewidywania w tym zakresie¹.

SYTUACJA GOSPODARCZA

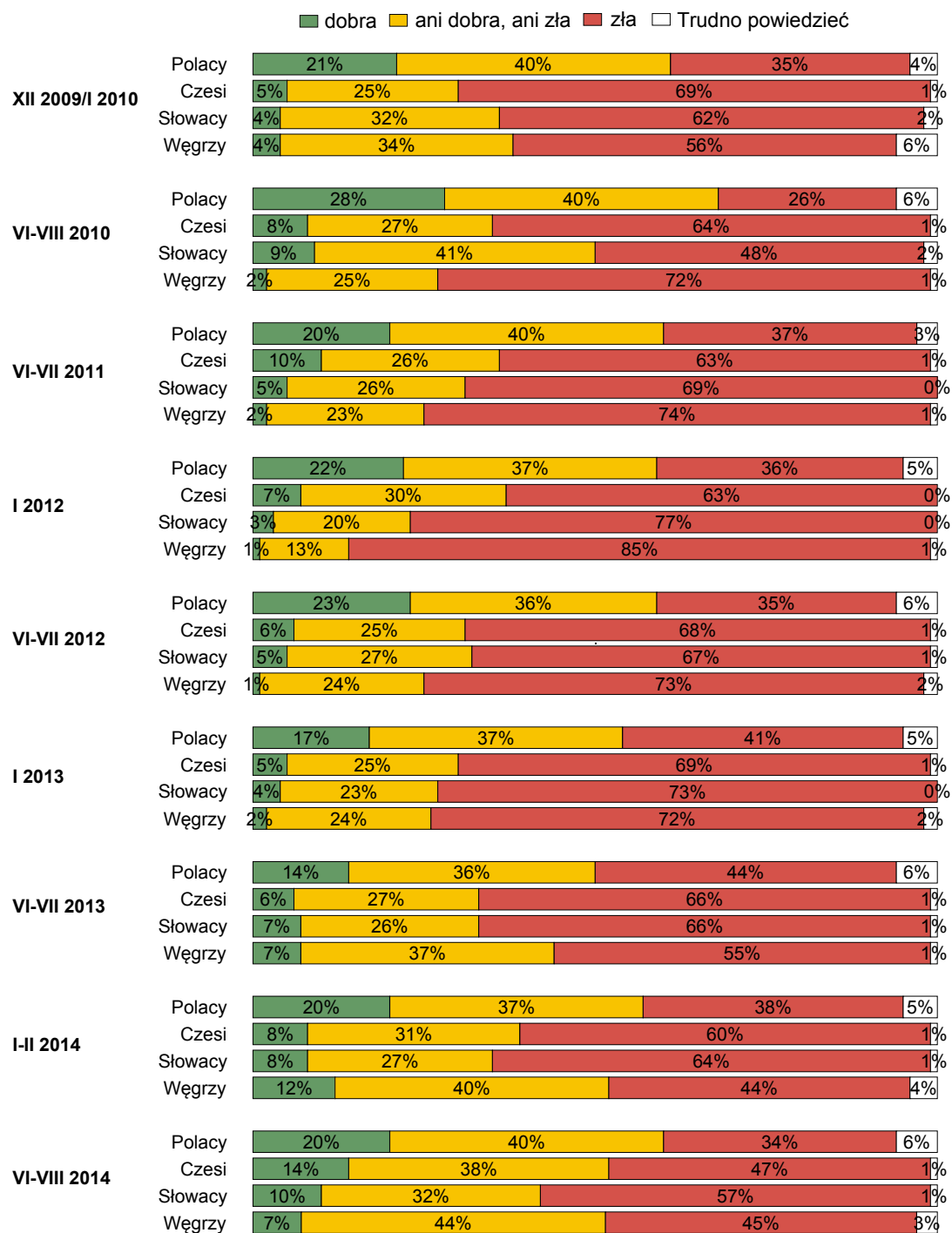
Latem tego roku oceny sytuacji ekonomicznej były w Polsce relatywnie lepsze niż w pozostałych krajach Grupy Wyszehradzkiej, choć, ogólnie rzecz biorąc, przeważały wskazania, że jest ona przeciętna lub zła. Zadowolenie ze stanu gospodarki deklarował co piąty Polak, co siódmy Czech, co dziesiąty Słowak i co czternasty Węgier. W Polsce rzadziej niż w pozostałych krajach objętych badaniem określano kondycję gospodarki jako złą. Pod tym względem wyraźnie wyróżniali się Słowacy, których niemal trzy piąte wyrażało niezadowolenie z sytuacji gospodarczej swojego kraju.

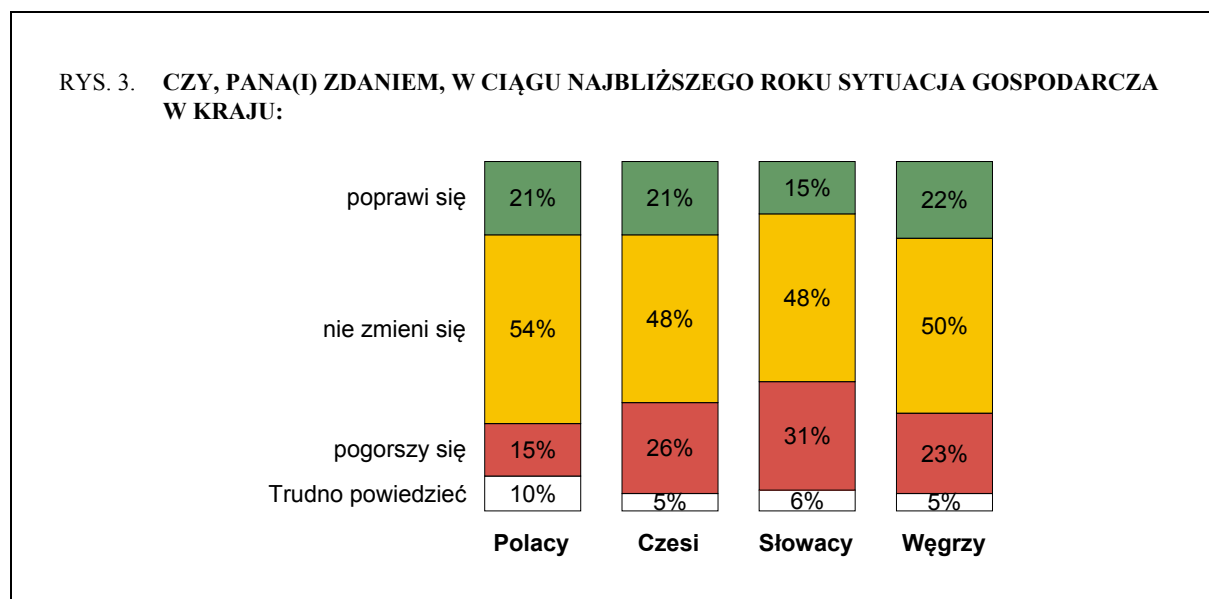
¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (290) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich w dniach 3–9 lipca 2014 roku na liczącej 943 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski. Sondaż w Czechach (CVVM Sociological Institute) realizowano w dniach 2–9 czerwca 2014 roku (N=1011), na Słowacji (FOCUS) przeprowadzono w dniach 13–20 sierpnia 2014 roku (N=1066), a badanie na Węgrzech (TÁRKI) – od 16 do 22 lipca 2014 roku (N=1007). Dane dotyczące Polski zostały szczegółowo omówione w komunikacie CBOS „Nastroje społeczne w lipcu”, lipiec 2014 (oprac. R. Boguszewski).

W stosunku do wyników z początku 2014 roku można mówić o znacznym spadku złych ocen sytuacji gospodarczej w Czechach oraz, niewielkim, na Słowacji. Węgrzy rzadziej niż pół roku wcześniej oceniali stan krajowej gospodarki pozytywnie, natomiast w Polsce opinie o sytuacji ekonomicznej kraju nie zmieniły się w tym okresie znacząco.

RYS. 2. JAK PAN(I) OCENIA OBECNĄ SYTUACJĘ GOSPODARCZĄ W KRAJU?
CZY JEST ONA:

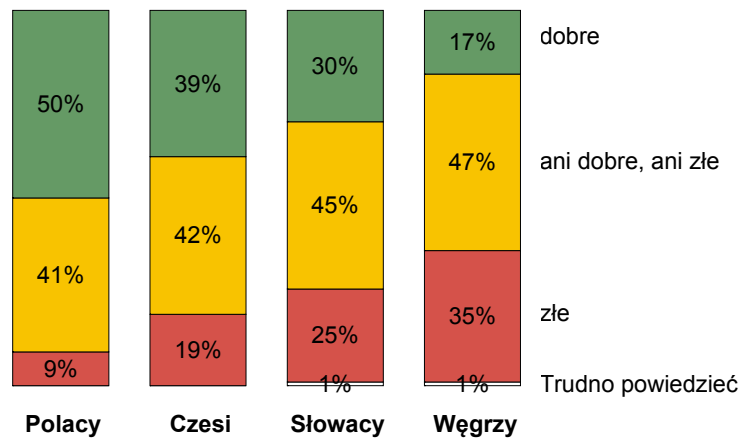
W przewidywaniach dotyczących sytuacji ekonomicznej najsilniejsze było przekonanie o braku zmian – deklarowało je około połowy mieszkańców w każdym z krajów objętych badaniem. Pesymistyczne prognozy najczęściej formułowali Słowacy, natomiast najrzadziej – Polacy. Jeśli chodzi o odsetek optymistów, to, pomijając Słowację, w pozostałych krajach nie zaobserwowano istotnych różnic.

WARUNKI MATERIALNE GOSPODARSTW DOMOWYCH

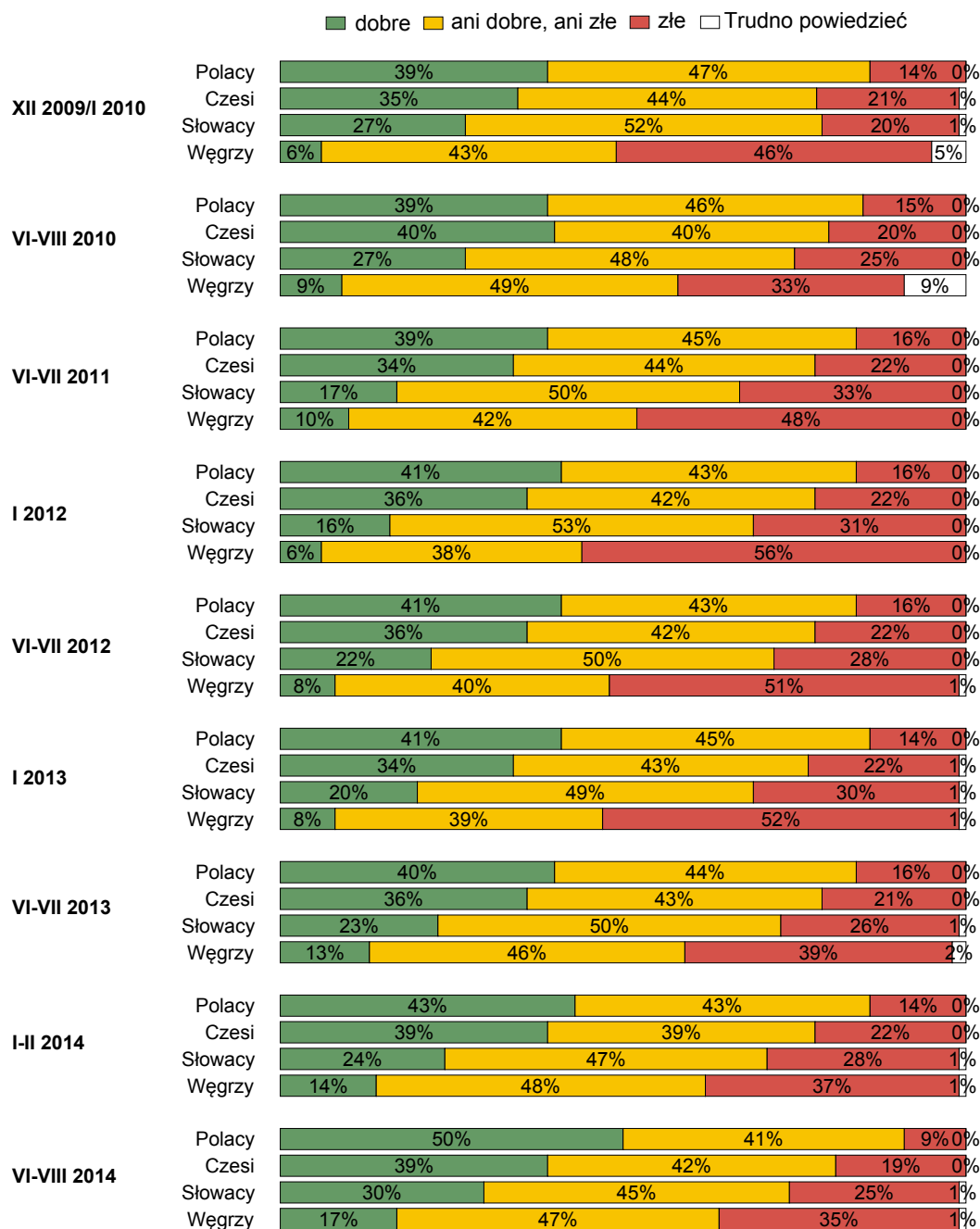
Spośród mieszkańców krajów objętych badaniem Polacy najczęściej deklarowali zadowolenie z własnej sytuacji materialnej. Wprawdzie w lipcu, kiedy realizowany był sondaż, oceny w tym zakresie były w Polsce wyjątkowo dobre, jednak nawet uwzględnienie ocen sprzed poprawy (z drugiego kwartału br.) nie pogorszyłoby pozycji naszego kraju względem pozostałych państw Grupy Wyszehradzkiej. Drugie miejsce pod względem satysfakcji z własnej sytuacji materialnej zajmują Czesi. Wśród Słowaków największa grupa określa warunki materialne swojego gospodarstwa domowego jako średnie, a odsetki ocen dobrych i złych pozostawały na zbliżonym poziomie. Najmniej zadowolonych z własnej sytuacji materialnej było wśród Węgrów, którzy na ogół oceniali ją jako przeciętną lub złą.

RYS. 4. JAK PAN(I) OCENIA OBECNE WARUNKI MATERIALNE SWOJEGO GOSPODARSTWA DOMOWEGO? CZY SĄ ONE:

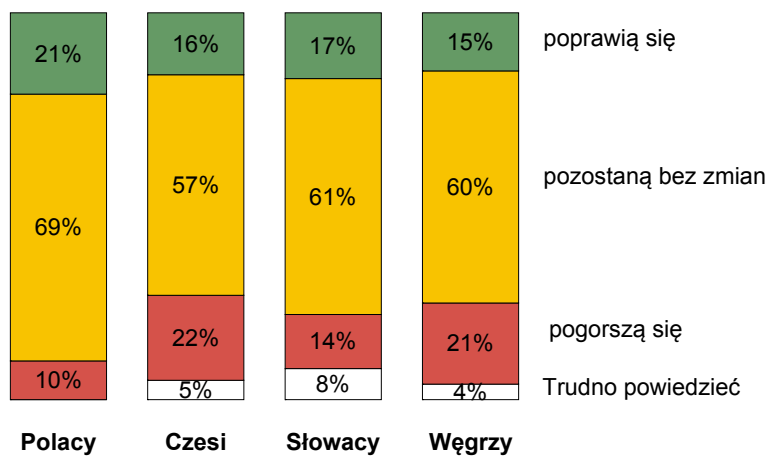
Zarejestrowane w okresie od czerwca do sierpnia 2014 roku oceny sytuacji materialnej gospodarstw domowych poprawiły się w stosunku do początku br. na Słowacji, w Polsce, a także – minimalnie – na Węgrzech, natomiast w Czechach pozostały na dotychczasowym poziomie.

RYS. 5. JAK PAN(I) OCENIA OBECNE WARUNKI MATERIALNE SWOJEGO GOSPODARSTWA DOMOWEGO? CZY SĄ ONE:

Mieszkańcy wszystkich krajów objętych badaniem na ogół nie spodziewają się zmian sytuacji materialnej swoich gospodarstw domowych w ciągu najbliższego roku. Optymistyczny scenariusz relatywnie częściej od pozostałych zakładają Polacy, natomiast pesymistyczny – Czesi i Węgrzy.

RYS. 6. JAK PAN(I) SĄDZI, CZY W CIĄGU NAJBLIŻSZEGO ROKU WARUNKI MATERIALNE PANA(I) GOSPODARSTWA DOMOWEGO:

Monitorowane w ostatnich pięciu latach nastroje gospodarcze mieszkańców krajów Grupy Wyszehradzkiej na ogół nie były dobre, a na Węgrzech pozostawały przez pewien czas bardzo złe. W ocenach stanu krajowej gospodarki Polacy zauważalnie się wyróżniali: częściej niż Czesi, Słowacy i Węgrzy oceniali go pozytywnie, rzadziej zaś – negatywnie, choć trzeba również zaznaczyć, że na ogół był on określany jako przeciętny. Warto zwrócić uwagę na znaczny spadek negatywnych opinii na Węgrzech w połowie 2013 roku, po około dwóch latach bardzo dużego niezadowolenia z kondycji gospodarczej kraju; w roku 2014 efekty tej poprawy jeszcze się umocniły. W ciągu ostatniego roku obserwujemy również zmniejszanie się liczby niezadowolonych z sytuacji gospodarczej u naszych południowych sąsiadów. Polacy i Czesi relatywnie lepiej niż Słowacy i Węgrzy oceniają sytuację materialną swoich gospodarstw domowych. Przez cały monitorowany okres najwięcej niezadowolonych z własnej sytuacji ekonomicznej – podobnie jak z kondycji gospodarczej kraju – było na Węgrzech, przy czym od połowy 2013 roku sytuacja w obu dziedzinach zaczęła się poprawiać.

Opracował
Michał FELIKSIĄK